Република България

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И УСТАНОВЯВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

§ 1. В чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 5 се изменя така:

„5. председателите и заместник-председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, главният прокурор и неговите заместници;“.

2. В т. 8 накрая се добавя „и кметските наместници“.

3. В т. 9 накрая се добавя „и обществените посредници“.

§ 2. В чл. 13, ал. 1 думата „7-дневен“ се заменя с „14-дневен“ и се създава изречение второ: „За народните представители срокът започва да тече от полагането на клетвата.“

§ 3. В чл. 15 думата „7-дневен“ се заменя с „14-дневен“.

§ 4. В чл. 19 ал. 1 се изменя така:

„(1) Когато лице, заемащо публична длъжност, има частен интерес, то е длъжно само да се оттегли от изпълнението на конкретното правомощие или задължение по служба, като подаде декларация по чл. 12, т. 4.“

§ 5. В чл. 20, ал. 1, изречение първо думите „ако то е декларирало частен интерес” се заличават.

§ 6. В чл. 21, ал. 1 думите „заемащо публична длъжност“ се заменят с „което е заемало публична длъжност“.

§ 7. В чл. 22, ал. 1 думите „заемащо публична длъжност“ се заменят с „заемало публична длъжност“.

§ 8. В чл. 22а се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 1 се изменя така:

„(1) Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, наричана по-нататък "комисията" е независим държавен орган.“

2. В ал. 2:

а) в изречение първо след думата „председател“ се добавя „заместник-председател и един член“;

б) изречение второ се изменя така: „Мандатът на комисията е 5 години, като председателят, заместник-председателят и членовете имат право на не повече от два пълни последователни мандата.“.

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) Членовете на комисията се избират, съответно назначават след проведена публична процедура, утвърдена от съответния орган. Процедурата съдържа условията и реда за номинирането, представянето и изслушването на кандидатите. Изслушването е публично.“

4. Досегашните ал. 3, 4, 5 и 6 стават съответно ал. 4, 5, 6 и 7.

5. Досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея се създават изречения второ и трето: „Народното събрание се произнася по доклада с решение. Докладът се предоставя за сведение на президента на републиката и на Министерския съвет и се публикува на страницата на комисията в интернет.”

§ 9. В чл. 22б се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 1:

„(1) За председател на комисията се избира български гражданин с висше юридическо образование и придобита юридическа правоспособност, който има юридически стаж не по-малко от 7 години и се ползва с обществен авторитет и доверие.”

2. Досегашната ал. 1 става ал. 2 и се изменя така:

„(2) За членове на комисията се избират български граждани с висше юридическо образование и придобита юридическа правоспособност, които имат юридически стаж не по-малко от 5 години и се ползват с обществен авторитет и доверие.”

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея в т. 6 думите „или с председателя“ се заменят със „с председателя или със заместник-председателя”.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 3“.

§ 10. В чл. 22в се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 в текста преди т. 1 след думата „председателя“ се добавя “заместник-председателя“.

2. В ал. 2 след думата „председателя“ се добавя “заместник-председателя“.

§ 11. В чл. 22г ал. 3 се изменя така:

„(3) Народното събрание избира поотделно председател, заместник-председател и един член на комисията.“

§ 12. В чл. 22д се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думата „Председателят“ се добавя „заместник-председателят“.

2. В ал. 3 накрая се добавя „а заместник-председателят - с 10 на сто“.

§ 13. Член 22е се изменя така:

„Чл. 22е. (1) Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси:

1. установява наличието или липсата на конфликт на интереси;

2. осъществява превантивна дейност във връзка с конфликта на интереси и несъвместимостите;

3. води и поддържа регистрите по чл. 22и;

4. извършва анализи на прилагането на закона;

5. прави предложения и подава сигнали до органите по избора или назначаването, както и до комисиите по чл. 25, ал. 2, т. 1, 3 и 4;

6. изготвя и приема методически указания по прилагането на закона;

7. приема и внася в Народното събрание годишен доклад за дейността си;

8. приема правилника по чл. 22а, ал. 7;

9. приема вътрешни правила за работата на комисията и на нейната администрация;

10. приема проекта на годишен бюджет на комисията;

11. осъществява сътрудничество със сродни чуждестранни и международни институции;

12. изпълнява и други правомощия, предвидени в този закон.

(2) Председателят на комисията:

1. представлява комисията;

2. организира и ръководи дейността ѝ;

3. издава наказателни постановления за извършени нарушения в случаите, предвидени в този закон;

4. организира изпълнението, приключването и отчитането на бюджета;

5. назначава държавните служители в администрацията на комисията и прекратява служебните отношения с тях;

6. сключва, изменя и прекратява трудовите договори със служителите в администрацията на комисията;

7. изпълнява и други правомощия, предвидени в този закон или в друг нормативен акт.

(3) Заместник-председателят на комисията изпълнява функции, възложени му от председателя, и го замества при негово отсъствие.“

§ 14. В чл. 22ж ал. 4 се отменя.

§ 15. В чл. 22и се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 т. 1 се изменя така:

„1. регистри на: постъпилите сигнали, постъпилите искания, решенията на комисията за започване на производството, издадените решения по производствата;“.

2. Ал. 2 се изменя така:

„(2) В регистрите по ал. 1, т. 1 се вписват поредният номер, датата и кратко описание на основанието за образуване на производството, подателят, номерът, датата и съдържанието на решението.“

3. Създава се ал. 4:

„(4) Решенията на комисията за установяване наличието или липсата на конфликт на интереси и за прекратяване на производството се публикуват на интернет страницата ѝ при спазване на Закона за защита на личните данни.“

§ 16. Член 23 се изменя така:

„Чл. 23. (1) Производство се образува от комисията:

1. с постъпване на сигнал в комисията;

2. по решение на комисията;

3. по искане на лице, заемащо публична длъжност.

(2) Предварителна проверка се извършва от Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси по предложение на член на комисията въз основа на данни за конфликт на интереси, съдържащи се в медийни публикации или събрани по образувано или прекратено производство, по ред, определен в правилника по чл. 22а, ал. 7.“

§ 17. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. Ал. 1 се изменя така:

„Чл. 25. (1) По образувано производство комисията изисква необходимата информация и документи от комисиите по ал. 2, т. 1, 3 и 4, съответно от органа по избора или назначаването.“

2. В ал. 2:

а) в текста преди т. 1 думата „сигнала” се заменя с „ал. 1”;

б) в т. 3 след думите „общинските съветници“ съюзът „и” се заменя със запетая, а след думата „кметовете” се добавя „кметските наместници и обществените посредници“.

3. В ал. 3 думата „сигнала“ се заменя с „ал. 1“, а думата „него” се заменя с „нея”.

§ 18. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „заемащо публична длъжност“ се заменят със „срещу което е образувано производството“.

2. Създават се ал. 2, 3 и 4:

„(2) Комисията предоставя на лицето, срещу което е образувано производството, за запознаване всички доказателства, събрани в хода на производството, и го изслушва.

(3) Лицето, срещу което е образувано производството, може да представи и да посочи нови доказателства, които комисията да събере.

(4) В производството пред комисията лицето, срещу което е образувано производството, може да се представлява от адвокат или от друго лице при условията и по реда на Гражданския процесуален кодекс.“

§ 19. Създават се чл. 26а и 26б:

„Чл. 26а. За всяко образувано производство се определя докладчик измежду председателя, заместник-председателя и членовете на комисията. Определянето се извършва на случаен принцип чрез електронно разпределение при спазване поредността на постъпването на сигнала, искането или решението на комисията по чл. 23, ал. 1, т. 2. Същите правила се прилагат и при определянето на експертите.

Чл. 26б. Комисията прекратява образуваното производство с решение, когато:

1. има влязъл в сила акт със същия предмет и страни;

2. има висящо производство по този закон със същия предмет и страни;

3. компетентен да се произнесе е друг орган;

4. сигналът или искането са анонимни;

5. сигналът или искането не съдържат конкретни данни за нарушение и тази нередовност не е отстранена в 7-дневен срок от получаване на уведомление за това;

6. са налице други основания, предвидени в закон.”

§ 20. В чл. 27 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение второ: „При случаи на фактическа и правна сложност срокът може да бъде продължен по решение на комисията с 30 дни.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) С решението по ал. 1 комисията установява:

1. наличието на конфликт на интереси;

2. липсата на конфликт на интереси.“

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) При установен конфликт на интереси, с решението по ал. 2 комисията налага административно наказание по чл. 35, 37 или 40 и се произнася по чл. 33, ал. 2 и 3.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думата „председателя“ се добавя „заместник-председателя“.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и в нея в текста преди т. 1 след думата „съобщава” се добавя „в 10-дневен срок от приемането му”.

6. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

„(6) Решението по ал. 2, т. 1 може да се оспори пред съда от заинтересованото лице в 14-дневен срок от съобщаването му по реда на Административнопроцесуалния кодекс.”

7. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

§ 21. Член 30 се изменя така:

„Чл. 30. За неуредените в тази глава въпроси се прилага Административнопроцесуалният кодекс.“

§ 22. В чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „чл. 12” се добавя „т. 1 – 3”, а думите „1000 до 3000 лв.” се заменят с „200 до 2000 лв.”.

2. В ал. 2 думите „3000 до 5000 лв.“ се заменят с „1000 до 3000 лв.“.

§ 23. В чл. 35, ал. 1 числото „5000” се заменя с „3000”.

§ 24. В чл. 37 думите „7000 до 10 000 лв.” се заменят с „1000 до 5000 лв.”.

§ 25. В чл. 39 думите „или 21“ се заличават, а думите „10 000 до 15 000 лв.“ се заменят с „2000 до 4000 лв.“.

§ 26. Член 40 се изменя така:

„Чл. 40. (1) Лице, заемало публична длъжност, което след освобождаването му от длъжност наруши ограничение, предвидено в глава пета, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв.

(2) На едноличния търговец или юридическото лице, с което лицето по чл. 21 или 22 е сключило договор или което се представлява или управлява от лице по чл. 21 или 22, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 20 000 лв.

(3) Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е:

1. в случаите по ал. 1 – глоба от 2000 до 20 000 лв.;

2. в случаите по ал. 2 – имуществена санкция в размер от 5000 до 50 000 лв.”

§ 27. Създава се чл. 41а:

„Чл. 41а. (1) Лице, което не предостави поисканите от комисията информация и документи в определените от нея срокове, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 500 до 2000 лв.”.

§ 28. Член 43 се изменя така:

„Чл. 43. (1) Актовете за установяване на нарушения по чл. 34, 36, 38, 39, 41 и 41а се съставят от определени от председателя на комисията длъжностни лица.

(2) Наказателните постановления се издават от председателя на комисията или от оправомощено от него длъжностно лице.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.”

Преходни и заключителни разпоредби

§ 29. Заместник-председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, заместниците на главния прокурор, кметските наместници и обществените посредници подават декларациите по чл. 12, т. 1 и 2 в 30-дневен срок от влизането в сила на този закон.

§ 30. Образуваните към датата на влизането в сила на този закон производства за установяване на конфликт на интереси се довършват по досегашния ред.

§ 31. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г., Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г., изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите „председателя на Държавната комисия по хазарта“ се добавя „председателя на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“.

§ 32. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г.) в чл. 195, ал. 3 след думите „специалните разузнавателни средства” се добавя „председателят, заместник-председателят и членовете на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси”.

Вносители:

МАЯ МАНОЛОВА

КИРИЛ ДОБРЕВ

АТАНАС ЗАФИРОВ

МОТИВИ
КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И УСТАНОВЯВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Една от темите, които вълнуват и възмущават българските граждани, е темата за това как се упражнява властта, в чий интерес работят хората, които са избрани на публични длъжности, дали отстояват добросъвестно и честно обществения интерес или са подвластни на неправомерни влияния и работят в частен интерес. Дали има надеждни механизми, които да предпазват хората, които упражняват публични функции от неправомерни въздействия – икономически и политически, и дали тези механизми са достатъчно ефективни?

Скандалът около Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и нейния бивш председател, изнесените факти за нарушения в нейната работа сериозно подкопаха общественото доверие в този орган, който по силата на закона би следвало да има активна роля в борбата с измамите и корупцията. Поставят се въпроси относно зависимостите на Комисията от политически и икономически интереси и влияния.

Допълнителни притеснения възникват и от факта, че Комисията почти две години работи в непълен състав, а органите, които излъчват членове, нарушават законовото изискване за ротация на състава.

Затова след провеждане на обществени дискусии внасяме настоящия проект за изменение и допълнение на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, с които да подобрим нормативната уредба за осигуряване на отговорно, почтено и честно държавно управление от лицата, заемащи публична длъжност само в интерес на гражданите и обществото.

Предлагаме промени в структурирането на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, въвеждане на ясни и публични процедури, които да гарантират прозрачност в избора на членове на тази комисия, както от квотата на парламента, така и от квотите на президента и на Министерския съвет. Предлагаме повишаване на изискванията за заемане на тази изборна длъжност. Целта е осигуряване на безупречна репутация и висока професионална квалификация на членовете на този независим орган.

Предлагаме засилване на колективното начало на работата на комисията. Да се въведе случайният принцип при разпределянето на административните преписки, включително всяка от тях да бъде докладвана от член на Комисията. Да се оптимизират сроковете за

произнасяне на комисията. Предлагаме също така опростяване на административните и съдебните процедури по установяване на конфликт на интереси – в едно производство Комисията да се произнася и по това дали е налице конфликт на интереси, и по вида и размера на санкцията.

Законопроектът съдържа и предложения за разширяване на обхвата на закона – с включването на нови категории лица, които изпълняват държавни функции или участват в разпределянето на публични (включително европейски) средства.

Вносители:

МАЯ МАНОЛОВА

КИРИЛ ДОБРЕВ

АТАНАС ЗАФИРОВ